



**Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet och beräkningsgrunder för garantibelopp i bostäder med särskild service**

Till Göteborgs kommunfullmäktige

**Kommunstyrelsens förslag**

Stadsledningskontorets förslag till beslut av kommunstyrelsen för egen del med tillägg enligt yrkande från S, MP och V den 16 maj 2018 har bifallits.

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 3 april 2018 med tillägg enligt yrkande från KD, M och L den 16 maj 2018 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Habiliteringsersättning för deltagande i daglig verksamhet fastställs till 0,24 procent av prisbasbeloppet för heldag och 0,168 procent av prisbasbeloppet för halvdag.
2. Höjningen träder i kraft från och med 2018-07-01.
3. Kommunstyrelsen uppdrag till stadsledningskontoret den 11 april 2018 § 302, att återkomma med förslag till erforderliga beslut för att genomföra en höjning av habiliteringsersättningen utifrån en maximal användning av det nya statsbidraget för detta ändamål, förklaras fullgjort.
4. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda konsekvenserna av att föreslagen höjning av habiliteringsersättningen inte ingår som beräkningsgrund för garantibeloppet i bostäder med särskild service, så att den enskilde får behålla höjningen.

Göteborg den 16 maj 2018  
Göteborgs kommunstyrelse

Ann-Sofie Hermansson

Mathias Sköld



Tilläggsyrkande S, MP, V

*Kommunstyrelsen*

Ärende 2.1.2

**Tilläggsyrkande om Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet och beräkningsgrunder för garantibelopp i bostäder med särskild service.**

---

Regeringen har gett i uppdrag till Socialstyrelsen att fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning.

Kommunstyrelsen har lämnat uppdrag åt stadsledningskontoret att utreda och komma med förslag på hur statsbidraget för habiliteringsersättning kan användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service samt att föreslå en höjning av habiliteringsersättningen utifrån en maximal användning av det nya statsbidraget.

Stadsledningskontoret har återkommit med svar och menar att statsbidraget inte kan användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service. Stadsledningskontoret kommer dock till slutsatsen att det finns möjlighet till att förändra grunderna för beräkning av garantibeloppet utan att detta skulle påverka stadens kostnader. Om föreslagen höjning av habiliteringsersättningen inte ingår som beräkningsgrund påverkas inte stadens kostnader och den enskilde brukaren får behålla höjningen. Detta är en bra lösning. Vi vill därför att stadsledningskontoret återkommer med ett konkret förslag med detta innehåll.

**Förslag till beslut i kommunstyrelsen:**

**Att** Stadsledningskontoret får i uppdrag att återkomma med förslag på en förändring av beräkningsgrunderna för garantibeloppet i bostäder med särskild service där den nu föreslagna höjningen av habiliteringsersättningen inte ingår.

Tilläggsyrkande 2018-05-16

Kommunstyrelsen

Ärende 2.1.2

(KD) (M) (L)

## **Tilläggsyrkande, Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet och beräkningsgrunder för garantibelopp i bostäder med särskild service**

---

### **Förslag till beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:**

**Att stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda konsekvenserna av att föreslagen höjning av habiliteringsersättningen inte ingår som beräkningsgrund för garantibeloppet i bostäder med särskild service, så att den enskilde får behålla höjningen.**

### **ÄRENDET**

Socialstyrelsen har i uppdrag att fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning. Samtidigt har Stadsledningskontoret haft i uppdrag att utreda och komma med förslag på hur statsbidraget för habiliteringsersättning kan användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service, samt att föreslå en höjning av habiliteringsersättningen utifrån en maximal användning av det nya statsbidraget.

Av tjänsteutlåtandet framgår det att det enbart är ett införande av habiliteringsersättning eller en höjning en sådan ersättning som faller inom statsbidragets ram. Statsbidraget kan därför inte användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service.

Eftersom habiliteringsersättningen ingår i beräkningen av garantibeloppet leder en höjd habiliteringsersättning till att garantibeloppet minskar i motsvarande grad.

Det ovan beskrivna kommer att leda till att kommunen sparar pengar. Men för den enskilde blir det ett nollsummespel, eftersom kommunen ger med ena handen och tar med den andra. Det är en orimlig situation.

Vi anser därför att stadsledningskontoret ska utreda konsekvenserna av att inte låta den föreslagna höjningen av habiliteringsersättningen ingå som beräkningsgrund för garantibeloppet. I ett sådant läge får den enskilde behålla höjningen, samtidigt som Göteborgs stad inte får ökade kostnader.



**Tjänsteutlåtande**

Utfärdat 2018-04-03

Diarienummer 0538/18

Handläggare

Lars Eriksson

Telefon: 031-368 03 24

E-post: lars.eriksson@stadshuset.goteborg.se

## Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet och beräkningsgrunder för garantibelopp i bostäder med särskild service

### Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Habiliteringsersättning för deltagande i daglig verksamhet fastställs till 0,24 procent av prisbasbeloppet för heldag och 0,168 procent av prisbasbeloppet för halvdag.
2. Höjningen träder i kraft från och med 2018-07-01.
3. Kommunstyrelsen uppdrag till stadsledningskontoret den 11 april 2018 § 302, att återkomma med förslag till erforderliga beslut för att genomföra en höjning av habiliteringsersättningen utifrån en maximal användning av det nya statsbidraget för detta ändamål, förklaras fullgjort.

I kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens uppdrag till stadsledningskontoret den 13 december 2017 § 933, att utreda om statsbidraget kan användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service, förklaras fullgjort.

### Sammanfattning

Regeringen har gett i uppdrag till Socialstyrelsen att fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning.

Kommunstyrelsen har lämnat uppdrag åt stadsledningskontoret att utreda och komma med förslag på hur statsbidraget för habiliteringsersättning kan användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service samt att föreslå en höjning av habiliteringsersättningen utifrån en maximal användning av det nya statsbidraget.

### Ekonomiska konsekvenser

Stadens kostnader, med nuvarande nivå för habiliteringsersättning, beräknas uppgå till 16,9 miljoner år 2018. Föreslagen höjning beräknas medföra att kostnaderna ökar med 17,5 miljoner kronor som helårseffekt år 2018. Då höjningen föreslås gälla från och med 1 juli 2018 beräknas den faktiska kostnaden för 2018 öka med 8,7 miljoner kronor. Kostnadsökningen finansieras av statsbidrag.

En höjning av habiliteringsersättning beräknas vidare medföra att stadens kostnader för garantibeloppet som gäller för personer som bor i bostäder med särskild service kommer att minska med 7 miljoner kronor som helårseffekt.

### **Barnperspektivet**

Insatsen daglig verksamhet vänder sig till personer i yrkesverksam ålder och riktar sig därför inte till barn. I de fall personer i daglig verksamhet har barn kan en höjning av habiliteringsersättningen indirekt komma att påverka dessa barn positivt. Denna påverkan bedöms liten.

### **Mångfaldsperspektivet**

De enskilda som har insatsen daglig verksamhet är människor med olika socioekonomiska förutsättningar, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, kön och sexuell läggning och åldrar, samt funktionsnedsättning av olika art och omfattning. Alla ska bemötas och behandlas på ett likvärdigt sätt och få lika tillgång till habiliteringsersättning.

### **Jämställdhetsperspektivet**

Insatsen daglig verksamhet vänder sig till både män och kvinnor. All ska bemötas och behandlas på ett likvärdigt sätt och få lika tillgång till habiliteringsersättning oberoende av kön.

### **Miljöperspektivet**

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

### **Omvärldsperspektivet**

Habiliteringsersättning för deltagande i daglig verksamhet enligt LSS är inte reglerad i lag. Det finns mycket liten kunskap/statistik om kommunernas användning av ersättningen, mer än att 261 av kommunerna tillämpar detta.

### **Samverkan**

Göteborgs stads råd för funktionshinderhinderfrågor 2018-05-07

### **Bilaga**

Garantibelopp, habiliteringsersättning, kostnader mm inom LSS-verksamhet  
fr o m 2018-07-01

## Ärendet

Kommunstyrelsen gav 2017-12-13 § 933 i uppdrag åt stadsledningskontoret att utreda och komma med förslag på hur statsbidraget kan användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service.

Kommunstyrelsen gav 2018-04-11 § 302 i uppdrag åt stadsledningskontoret att återkomma med förslag till erforderliga beslut för att genomföra en höjning av habiliteringsersättningen utifrån en maximal användning av det nya statsbidraget för detta ändamål.

## Beskrivning av ärendet

### Bakgrund

Daglig verksamhet enligt LSS erbjuds personer med funktionsnedsättning som är i yrkesverksam ålder men som inte arbetar eller utbildar sig. Habiliteringsersättningen, som är frivillig för kommunerna, finns för att uppmuntra till deltagande i verksamheten. Från årsskiftet utgår ett statsbidrag till kommunerna. Statsbidraget syftar till att stimulera kommunerna att införa eller höja en låg dagsersättning.

### Statsbidragets användning och storlek

Regeringen har gett i uppdrag till Socialstyrelsen att fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning. Statsbidraget får användas för att ”införa eller höja en låg dagpenning” till dem som deltar i daglig verksamhet. Bidraget omfattar totalt 350 miljoner kronor år 2018. Hur mycket varje kommun kan rekvirera framgår av en fördelningsnyckel (baserad på antal deltagare i daglig verksamhet). För Göteborgs del innebär detta att kommunen kan rekvirera 17,5 miljoner kronor.

Regeringen har vidare gett i tilläggsdirektiv till LSS-utredningen att se över frågan om habiliteringsersättning och vid behov lämna lagstiftningsförslag i syfte att säkerställa en likvärdig utformning av habiliteringsersättning i kommunerna. Stadsledningskontoret har i kontakt med socialdepartementet fått besked att statsbidraget beräknas kvarstå i avvaktan på LSS-utredningens förslag.

Stadsledningskontoret har vidare i kontakt med Socialstyrelsen fått beskedet att det enbart är ett införande (där habiliteringsersättning tidigare inte har utbetalats) eller en höjning som faller inom statsbidragets ram. Vad gäller höjningen är det mellanskillnaden mellan det belopp som redan utgår och det nya beloppet (efter höjningen) som kommer att godkännas oavsett ursprunglig nivå. Statsbidraget kan därmed inte användas för att finansiera en förändring av beräkningsgrunderna för garantibeloppet. Detta trots att en sådan förändring skulle innebära att den enskilde kan behålla sin habiliteringsersättning utan att denna räknas av mot garantibeloppet.

## Nuvarande habiliteringsersättningen

Kommunfullmäktige fastställer habiliteringsersättningen årligen i samband med beslut om budget.

	<b>Beslut i budget</b>	<b>Belopp 2018</b>
Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet enligt LSS	Heldag - 0,120 procent av prisbasbeloppet per dag	55 kr/dag
	Halvdag - 0,084 procent av prisbasbeloppet per dag	38 kr/dag

Heldagsersättning betalas ut för ett deltagande på 5 timmar eller mer per dag. I Göteborg har ca 1 800 personer har beslut om daglig verksamhet. En kartläggning har visat att cirka 2/3 av dessa har en deltagandegrad på 50 procent eller mer

## Höjning av habiliteringsersättning

Beräkning av den höjning som statsbidraget medger grundas på följande förutsättningar:

- Stadsdelsnämndernas kostnader för habiliteringsersättning uppgick i bokslut 2017 till 12,5 miljoner kronor. Den årliga kostnadsökningen har (2015 till 2016 och 2016 till 2017) varit ca 8 procent. Kostnadsökningen beror dels på den årliga höjningen av ersättningsnivån och dels på ”volymökning” (fler brukare och ett ökat deltagande per brukare). Under förutsättning av denna kostnadsökning beräknas stadsdelsnämndernas kostnader för habiliteringsersättning (med nuvarande ersättningsnivå) bli 13,5 miljoner kronor år 2018.
- Cirka 20 procent av brukarna har sin dagliga verksamhet hos privata utförare. Enligt ramavtalet ansvarar dessa utförare för habiliteringsersättningen. I denna beräkning antas genomsnittlig kostnad per brukare vara samma oavsett var brukaren har sin dagliga verksamhet. Kostnaden för habiliteringsersättningen hos privata utförare 2018 beräknas till 3,4 miljoner kronor.
- Statsbidraget uppgår till 17,5 kronor.

Sammantaget kostnadsutrymme, inklusive maximal användning av statsbidraget, beräknas till 34,4 miljoner, vilket motsvarar 2,04 gånger dagens nivå. Detta innebär att statsbidraget möjliggör en fördubbling av nuvarande ersättningsnivå.

Förslag till ny nivå:

	<b>Beslut i budget</b>	<b>Belopp 2018</b>
Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet enligt LSS	Heldag – 0,24 procent av prisbasbeloppet per dag	109 kr/dag
	Halvdag - 0,168 procent av prisbasbeloppet per dag	76 kr/dag

### **Garantibelopp i bostad med särskild service**

Ovan konstateras att habiliteringsersättningen räknas som inkomst vid beräkning av garantibeloppet, men att statsbidraget inte får användas för att finansiera en förändring av detta. Eftersom habiliteringsersättningen ingår i beräkningen av garantibeloppet medför en höjd ersättning också att kostnaden för garantibeloppet minskar i motsvarande grad. Stadens kostnader för garantibeloppet i bostäder med särskild service enligt LSS uppgick 2017 till knappt 21 miljoner kronor. Stadsledningskontoret uppskattar att föreslaget till höjning av habiliteringsersättningen kommer att medföra att kostnaderna för garantibeloppet minskar med cirka 7 miljoner kronor som helårseffekt. Det inte möjligt att exakt beräkna effekten eftersom verksamhetssystemet Treserva (där kontroll av varje enskild persons garantibelopp genomförs) inte särredovisar inkomst av habiliteringsersättning. Stadsledningskontorets uppskattning grundar sig på förutsättningen att av de 1 839 personer som har insatsen daglig verksamhet bor 725 personer i bostad med särskild service och därmed omfattas av garantibelopp. Uppskattningen utgår också från antagandet om att höjningen av habiliteringsersättning i genomsnitt leder till lika stora inkomstökningar för personer som bor i en bostad med särskild service och personer i ordinärt boende.

### **Stadsledningskontorets bedömning**

Stadsledningskontoret bedömer att statsbidraget möjliggör en fördubbling av nuvarande ersättningsnivå för habiliteringsersättningen.

Stadsledningskontoret bedömer vidare att statsbidraget inte kan användas för att finansiera en förändring så att habiliteringsersättningen inte räknas som en inkomst vid beräkning av garantibeloppet i bostäder med särskild service. Däremot möjliggörs en förändring av grunderna för beräkning av garantibeloppet utan att detta skulle påverka stadens kostnader. Om föreslagen höjning av habiliteringsersättningen inte ingår som beräkningsgrund påverkas inte stadens kostnader och den enskilde får behålla höjningen.

Lars Eriksson

Louise Odengard

Planeringsledare

avdelningschef



## Garantibelopp, habiliteringsersättning, kostnader mm inom LSS-verksamhet fr o m 2018-07-01

LSS-verksamhet	
Garantibelopp i bostad med särskild service, personer 65 år och äldre	48 % av prisbasbeloppet per månad
Garantibelopp i bostad med särskild service, personer under 65 år	63 % av prisbasbeloppet per månad
Habiliteringsersättning vid deltagande i daglig verksamhet enligt LSS	Heldag - 0,240 % av prisbasbeloppet per dag Halvdag - 0,168 % av prisbasbeloppet per dag
Kostnad för måltid i korttidsvistelse	Dagskostnad enligt riksnormen för den del som avser personliga kostnader i olika åldersgrupper
Lunch/middag utan dessert vid daglig verksamhet	55% av 1/30-del av helpension per månad i boende enl. SoL
Kostnad för egen mat och gemensamt förbrukningsmaterial i bostad med särskild service	Den verkliga kostnaden. Inga kommungemensamma normer för hyresgästernas matstandard och kostnader. Om gemensamma inköp görs vid bostäder med service förutsätts att detta sker i samråd mellan de boende och de anställda.
Föräldrars bidrag till kommunens kostnader för barn och ungdomar under 18 år och som bor i annat hem än det egna.	Beräkning sker enligt socialtjänstförordningen §§ 43-45
Kostnad för personlig assistans, som tillhandahålls av kommunen, i de fall den enskilde erhåller assistansersättning enligt LASS	Enligt statens beslut om assistansersättning.